

H A F N I A.

HA F N I A, Daniæ Metropolis, vrbs in Zelandia maritima, in planitiæ sita, ab ortu brumali ad meridiem, vsq; ad occasum brumalem vbique mari alluitur, adiacente ad meridiem insula, Amagger, quæ portum incredibili commoditate celebrem præbet. Excurrit enim ad orientem in Balthicum mare ad stadia quatuor, vadosis & perpetuis arenis impetum maris sæpè vehementissimum retundens; quo fit, vt inter dictam Insulam Amagger, & agrum Hafniensem orientalem ad quingentos passus tuta concedatur statio nauibus. Admirabilis & hîc conspicitur naturæ prouidentia, quæ particulares quasdam stationes ab initio regijs nauibus, regniq; custodibus fidissimas designauit ad ipsum littus, ne longius in mare excurrendum toties esset nautis; Estq; spectaculum hoc planè insolens, turribus & ædificijs contiguas videre naues, vastissimis molibus, maximis cum domibus decertantes, Raræ sunt tales stationes, & in omnibus totius Europæ portubus non facile numerabiles. Longitudo insulæ est miliarij vnus, & dimidij versus meridiem, latitudo sex, interdum quatuor stadiorum. Fertilissima est, (vt omnes maris Balthici (perenne promptuarium Hafniensibus datum; Ab Hollandis frequenter excolitur, quos mediocri proposita libertate, euocauit Christianus secundus: Hi strenuissimè agriculturæ operam nauantes, documento fuerunt Danis, maiores Vsuras ex solo ipsorum peti posse, improbus si accedat labor. Distat, quâ proximè ciuitatem respicit, quadraginta quinque passibus, Insula paruula intercedente, in qua arx planè regia, & antiqua visitur, iungiturq; insula hæc ciuitati duobus pontibus ita constructis, vt nauibus ingressum egressumq; concedere possint. Visuntur in hac quoq; insula Armamentarium Regium, & Questuræ domus. Inter has insulas alternante fluxu, refluxuq; maris, quamuis incerto à tempestatibus (præsertim ab occasu brumali flantibus) excitato, custoditur portus, & expurgatur insigni naturæ artificio. A Septentrione ad occasum brumalem, paludibus & stagnis vndique cingitur, præterquam, quòd fossis & vallo latissimo & altissimo, etiam locus natura, & hominum industria vndique videatur munitissimus. Estque circuitus vrbs ab hac parte planè circularis, recta linea terminatus à mari, qui circuitus, quatuor ad summum stadijs describitur.

Huius autem vrbs tenuia fuere initia, Nam Absalon Huide, Archiepiscopus Lundensis & Episcopus Roeshildensis, vir nobilitate generis, sapientia, animi magnitudine, patriæ amore, atq; in rebus gerendis fecelitate & successu præstans, munitionem quandam in ea insula, in qua nunc est Arx, magnis sumptibus extructa, fieri curauit, cui appellationem de suo nomine, Axelhues, indidit, vt eo melius aduersus pyratas, locus ille defendi posset, iussit etiam ijs in locis, vbi hoc tempore splendida ædificia sunt, casulas quasdam piscatorum poni, Estque locus postea Kiobmans Haffen, id est, portus Mercatorum vocatus. Quod negotiatores, cum à pyratibus virgerentur, ibi receptum haberent. Historiæ hæc accidisse perhibent circa annum Christi M. C. LXV.

Priuilegia vrbi prima à Iacobo Episcopo Roeshildensi data sunt, anno C. M. CC. LIV. Idib. Martij, Et postmodum ab Inguaro Episcopo confirmata, Anno M. CC. LXX XII. Quæ aucta Regum diplomate Erici, Anno M. CCC. XIX. Voldamari M. CCC. XLI. Et Erici Pomerani, anno M. CCC. XXII. confirmata sunt.

Ius municipale, quo pleræque Regni Danici Vrbes vtuntur, à Christophoro Bauaro, anno Christi M. CC. C. XLIII. obtinuit.

Atque eadem hæc priuilegia, quibus alia accesserunt, diuersi deinde Reges confirmarunt. Vt Christiernus, eius nominis primus, anno M. CCC. LV. Ioannes, anno M. CCC. XCII. Christianus tertius, anno M. D. XXXVI. Et Fridericus secundus, anno salutis M. D. LIX.

Inter præcipua regni ornamenta, meritò censenda est Academia, cuius instituendæ facultatem Rex Ericus Pomeranus à Martino V. Pōtifice primus impetrauit. Quod cū ille ob diuturna bella, quibus magno Regni incommodo, implicabatur, perficere non posset, Christiernus Oldenburgicus, qui primus in nobilissimam familiam suam, Regium axioma inuexit, tandem Anno Christi M. CCC. LXX VIII. permissu Sixti Romani Pontificis, Impetratisque ab eo Academiæ Bononiensis priuilegijs, ad optatum finem deduxit.

Atque hinc quidem Iacobi Middendorpij error apparet, qui secundo de Academijs Orbis Christiani libro, Hafniensem hanc Academiam, primo per Fridericum tertium Daniæ Regem, circa annum Domini M. D. XXXIX. erectam, & à Christiano Rege instauratam scribit. Cū Fridericus aliquis tertius Daniæ Rex nunquam in rerum natura fuerit, & Fridericus primus ante annum Christi M. D. XXXIX. in fata concesserit.

Primam autem Academiæ erectionem, fundatoris filius Ioannes Rex confirmauit, & Scholam, noua fundatione stabilivit, anno M. CCC. XCVIII. Christianus verò tertius anno M. D. XXXIX. eam, Professorum & lectionum numero adauxit, additis quoque redditibus certis, quibus viginti studiosi alerentur. Tandem autem Fridericus secundus, anno Christi M. D. LXIX. Iulij XXII. maximo tum feruente bello, cum vicino Sueciæ Rege, & Professorum salaria munificentissimè auxit, & superioribus redditibus, quibus viginti illi studiosi aliti sunt, annuas obuentiones, Anno M. D. LXIX. addidit, vnde octuaginta alij liberaliter sustentari queant. Ità, vt centum studiosi illic, Regia munificentia, nunc viuunt.

Primarium Urbis templum D. Mariæ sacrum est, In eo sacrantur & coronantur Daniæ Reges, Canonico- rum Collegium olim fuit. Aliud est spiritus sancti, Tertium D. Nicolai mari vicinius, Quartum in Arce, Quintum, D. Petri, quod hoc anno M. D. LXXXVI. magnis impensarum sumptibus à Friderico secundo restauratur, vt in eo Germanicæ nationis homines sacros conuentus haberent.